

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"

Hipokrat

(MÖ 460 - MÖ 370)

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözlü

Milattan önce 450 yılında Kos adasındayız. Adanın limana çıkan caddesi üzerinde kurulu pazar yerinde o gün alışveriş yapan yüzlerce Eski Yunan arasında Hipokrat'la annesi de var.

Gel vatandaş gel! İyonya'nın en güzel zeytinyağları burada!

Derya kuzusu bunlaaar!

Kos mu? Kulağıma yabancı gelmiyor bu isim. Tam olarak nerede bu ada Peynirciğim?

Ege Denizi'nde, bizim Bodrum'un hemen karşısında Simitçiğim. Bir diğer adı da İstanköy.

Taze mi çinekoplar?

Ee iyi. Taze madem, tart bakalım.

Aşk olsun! Bayat balık satar mıyım ben hiç? Daha bu sabah tuttuk. Tartayım mı?

Şlap! Kedi payı da ekle balıkçı amca.

Ha ha ha! Daha yeni yemek yemiştik Simitçiğim.

Balıkçı çinekopları tartarken Hipokrat az önce tezgâhının önünden geçtikleri zeytinyağı satıcısının aniden bayıldığını fark eder.

En güzel zey... tin...

Aa, adam birden olduğu yere seriliverdi anne!

Sıcaktan tansiyonu mu düştü acaba?

Sanmam. İnleyip titremeye başladı. Epilepsi krizi geçiriyor olabilir.

Neyse ki zeytinyağı satıcısı kısa süre sonra kendine gelir.

Ne oldu? Niçin yerdeyim ben? Neden herkes bana bakıyor?

Nasıl bakmayalım? Birden yere yığıldın. Zangır zangır titriyordun. İçine kötü bir ruh girmiş olsa gerek.

Belki de biri büyü yapmıştır.

Ay ne kötü ruhu, ne büyü? Neler diyor bu insanlar Peynirciğim böyle? Belli ki bir hastalığı var adamcağızın. Biri de 112'yi arayıp bir ambulans çağırmadı!

Haklısın ama 2500 yıl önce oluyor bunlar; o devirde ne 112'si, ne ambulansı Simitçiğim?

Hipokrat'ın yaşadığı dönemde doktorluk, tıp eğitimi veren bir okula giderek edinilebilen bir meslek değildir. Tıbbı ilgi duyan insanlar bir doktorun yanında çıraklık yapmakta, yıllar içinde ustalarından görüp öğrenebildikleri ölçüde tıbbi bilgiye sahip olabilmektedir. Hipokrat da önce bu yolu izler. İlk tıp eğitimini Kos adasında doktorluk yapan babasından alır. Ancak bununla yetinmez. Bilgilerini artırmak, uzak diyarlarda yaşayan başka doktorların deneyimlerinden de yararlanabilmek için uzun bir yolculuğa çıkar.

Bu hastalığın tedavisinde hatmi çiçeği kullanıyoruz sevgili meslektaşım. Önce çiçeğin taç yapraklarını ayıracaksın...

Oh, ne güzel! Yaz tatili gibi tıp eğitimi! Bol bol denize girip tarihi ve turistik yerleri gezseymiş barı!

Ha ha ha! Bizim bugün tarihi dediğimiz yerler o dönemin insanların hayatlarını sürdürdüğü kentler Simitçiğim.

Volculuğu boyunca karşılaştığı doktorlardan...

Hımm! Sonra?

Hımm!

Hımm!

Daha önce tanımadığı hastalıklar ve tedavileri konusunda pek çok şey öğrenir.

Defne yapraklarını iyice yumuşayana kadar kaynat. Üzerine bir tutam ayırıkotu serpip karışımı havanda güzelce ez. Elde edeceğin merhemi yaralı bölgenin üzerine...

Ayırıkotunu, defnenin suyunu süzdükten sonra katıyoruz, değil mi?

Görüyor musun? Hipokrat öğrendiği her şeyi not alıyor Peynirciğim.

Evet Simitçiğim.

Zaman içinde aldığı notları, karşılaştığı hastalıklara ve uygulanan tedavilere göre sınıflandırır, kendinden başka doktorların da okuyup anlayabileceği şekilde düzenler.

Bir anlamda tıp kitabı yazıyor Hipokrat. Öyle mi?

Öyle görünüyor.

Yıllar sonra o dönemde belki başka hiçbir doktorun sahip olmadığı kadar çok tıp bilgisiyle memleketine döner. Hipokrat hem hastalıkları daha iyi gözlemleyebilmek hem hastalara daha iyi tedavi olanağı sunabilmek hem de doktorluk öğrenmek isteyenlerin belirli bir disiplin içinde tıp eğitimi almaları gerektiğini düşünür. Bu nedenle adanın yeşilliklerle dolu bir tepesinde bir tedavi ve eğitim merkezi kurar.

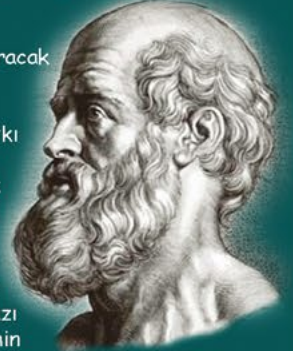

Yani?

Yani Hipokrat tarihin ilk hastanesini kurmuş Simitçiğim!

Hipokrat yaşadığı çağda hastalıkların kötü ruhların işi ya da ilahi cezalar olduğu yönündeki yaygın inanışın karşısındaydı. Ona göre hastalıkların doğal nedenleri vardı. Bu nedenler araştırılıp öğrenilebilir, hastaları yeniden sağlıklarına kavuşturacak yöntemler ve ilaçlar geliştirilebilirdi. Hastalar, rahatsızlıkları süresince sağlıklarına yeniden kavuşmalarına katkı sağlayacak koşullarda bakılmıyordu. Belirli bir eğitimden geçerek yetkinlik kazanmış doktorlar tarafından tedavi edilmeliydi. Hipokrat'tan günümüze ulaşan bir gelenek vardır: Mesleğe yeni başlayan sağlık çalışanları, görevlerini belirli bazı ilkelere uyarak yapacaklarına dair yemin ederler. Ettikleri o yemin "Hipokrat Yemini" olarak adlandırılır.

Bu öyküyü okuyan arkadaşlarımızın kimisi de bir gün o yemini edecek mi yani?

Evet Simitçiğim. Kim bilir ne çoğu hem de!

